

De kleine

105

De K is weer in de maand. De K van Klei, van Keramiek, van Kunst. Maar ook van Kijken, Koesteren, **C**reatief en Knowhow. Kijk & lees in **de kleine K** wat er met Klei Kan.

A close-up photograph of a person's face, blurred in the background, looking intently at a lathe. The person's hands are visible, holding a tool that is shaping a small, white, bulbous object on a rotating metal lathe. The object has a smooth, rounded top and a wider base. The lathe is mounted on a dark, heavy-duty metal stand. The overall scene conveys a sense of precision and craftsmanship.

de kleine **K**

nummer **105** september 2023

de kleine K

Omstandigheden

Een uitspraak van **Nuokan Huang** bij ons interview trof me: 'Ik geloof graag dat het mogelijk is om onder alle omstandigheden goed werk te maken. Voorkomende beperkingen kunnen ook aanzetten tot creatieve oplossingen.' Het deed me denken aan een interview dat ik jaren geleden had met een Franse keramist. Zijn echtgenote moest jarenlang veel reizen, over de hele wereld. En hij ging mee en maakte toch zijn werk. 'Je suis portable (ik ben draagbaar)', zei hij. Werkconcept, apparatuur, klei, atelier, alles werd aangepast aan de omstandigheden – en telkens opnieuw. Net als Vilma Henkelman dat deed: met thuis in de woonkamer een minidraaischijf en dito oven maakte ze geweldig werk. Met andere woorden: laat je niet beperken!

Eva Hild doet dat ook niet: voor groot werk is de oven te klein, dus zaagt ze alles in stukken en monteert het later aan elkaar. Je ziet bij haar – en bij Huang – dat zo'n aanpassing tot verdere ontwikkeling leidt en zelfs een handelsmerk kan worden...

Iedereen past zich natuurlijk op zijn eigen manier aan. Dat geldt ook voor de twee andere keramisten in dit nummer: **Lena Takamori** en **Patricia Volk**. Het kunnen grote gebeurtenissen zijn die tot zo'n aanpassing leiden, maar het kan uiteraard ook geleidelijk gaan. Aandacht, in de gaten hebben wat er gebeurt en welke mogelijkheden zich daarop voordoen, is het belangrijkste.

Mels Boom

Op de vorige pagina: Nuokan Huang draait een miniatuur, foto: Derek Au

INSPIRATIE

Nuokan Huang
Miniaturen

Lena Takamori
Mensenwerk

Eva Hild
Raakvlak

INSPIRATIE momenten

Simcha Even-Chen

KNOWHOW de expert

Patricia Volk
Contrasten

Patricia laat zien hoe zij een sculptuur opbouwt

PODIUM & KleiPers

Jubileum NVVCG

Colofon

Inspiratie

Nuokan Huang

Miniaturen

Nuokan Huang maakt keramiek in miniatuur: mini-art. Haar porseleinen potjes, kommetjes, theepotjes en dergelijke combineert ze tot installaties, met recentelijk een landschappelijke achtergrond. Natuurlijk verbaast de techniek om deze heel kleine objecten te maken, maar vakmanschap en schoonheid horen bij de Chinese cultuur, waarin Nuokan haar wortels heeft.

Nuokan Huang (Volksrepubliek China, 1988) maakt keramische miniaturen: *mini-art*. Het is geweldig om haar potjes te zien draaien van een paar millimeter hoog. 'Ik heb er zelf een enorm plezier in. De objectjes zijn ook leuk om naar te kijken, vooral als tableau. Maar ik heb nog best een lange weg te gaan om ze te perfectioneren. Het is fijn dat ik op kleine schaal allerlei onderwerpen als het ware een nieuw gezicht kan geven.' Natuurlijk heeft ze de nodige Chinese inspiratie, zoals tuinen, bonsai en gongshi ([kijk-](#)

[stenen](#)), maar ook schilderijen en verlaten gebouwen. Naast het miniatuurwerk maakt Nuokan ook gebruiksgoed.

Toeval

De meeste keramisten gaan het vak studeren vanwege hun voorliefde of verbinding met klei. Nuokan niet. 'Chinese ouders uit de arbeidersklasse wilden er zeker van zijn dat hun enig toegestane kind een goed leven zou hebben. Dus dat betekende studeren en een goed betaalde

Op pagina 5: *Miniature Tea Set Series*, 2019, 5,4 x 7,5 x 4 cm
Op de vorige pagina: *Miniature Blue and White Bowls*, 2019, foto: Derek Au
▼ *Miniature Vases*, 2019, h max 4,5 cm
Foto's bij dit artikel, tenzij anders aangegeven: Nuokan Huang

▲ *Chinese Garden Series*, 2022, 6,4 x 8 x 3,3 cm
Op de vorige pagina: *Abandoned Series*, 2022, 11,3 x 7 x 5,3 cm

baan zien te krijgen. Desondanks mocht ik van mijn ouders zelf kiezen, en dat was uitzonderlijk voor ouders die de Culturele Revolutie hebben meegemaakt, waarbij ze verstoken bleven van onderwijs. Het enig toegestane kind draagt vaak een enorme last: de hoop en dromen van zijn ouders. Er is dus een enorme druk om te slagen.'

Huang ging naar de universiteit, het Jingdezhen Ceramic Institute, en behaalde daar haar bachelor. 'Ik ben keramiek gaan studeren vanwege de ingewikkelde toelatingsexamens. Er was niet veel keus en ik dacht dat keramiek het beste zou zijn. Ik wist er niet veel van, maar in de loop der jaren heb ik geleerd ervan te houden. Dit is het materiaal dat ik ken en waar ik me prettig bij voel.' Nuokan begon met het maken van functioneel werk. 'Daarbij was eten een van mijn grootste

inspiratiebronnen. Ik heb geen behoefte om ideeën over de menselijke conditie uit te dragen; ik wil gewoon serviesgoed maken dat mooi en praktisch is, dat het voedsel en het dagelijks leven verrijkt. Ik hou van draaien en afwerken, maar ik ben niet zo enthousiast over decoreren.' Het maken van miniaturen is een nieuwe fase. 'Van het serviesgoed naar hetzelfde in miniatuur is niet zo'n grote stap. Toen ik voelde dat alleen het maken van de kleine voorwerpen niet genoeg was, begon ik miniatuursets te maken. Later maakte ik omgevingen voor die sets: de landschapjes. Zo zet ik telkens een stap. Meestal herhaal ik een idee totdat ik geen variaties meer bedenken kan en ga verder met het volgende. Daarbij zijn voor mij de Chinese culturele waarden belangrijk: schoonheid en vakmanschap.'

▲ **Red Plate**, 2018, Ø 23 cm

Op de vorige pagina: **Miniature Tea Set Series**, 2019, elk circa 3,5 x 5 x 5,5 cm

Op de volgende pagina: **Miniature Landscape Series**, 2021, 4 x 5,8 x 5,5 cm

Op pagina 13: het maakproces, foto's: Derek Au

Techniek

Als Huang een idee heeft, begint ze doelgericht. 'Ik experimenteer en wat ik vind, werk ik verder uit. Maar meestal begin ik gewoon met het maken van mijn normale werk tot ik me verveel. Dan weet ik dat ik wat anders moet gaan doen.' Van al die kleine potjes, kommetjes en theepotjes maakt ze installaties, zoals haar landschappen. 'Ik maak in een paar dagen een voorraadje van die kleine vormen. Dan meng ik klei, geef het de kleur en de consistentie die ik nodig heb en boetseer rotsen, golven of heuvels. Daar zet ik de miniaturen in en maak zo een compositie. Die stook ik elektrisch tot kegel 6. Glazuur gebruik ik eigenlijk niet voor dit soort werk, behalve als ik wat contrast wil aanbrengen.'

Mini atelier

Huang woont met haar man Derek Au (een interview met hem is te vinden in de kleine K 88) in de Verenigde Staten. 'Ik ben geboren en getogen in

China en toen mijn man in 2018 een artist-in-residence van drie maanden ging doen in Minneapolis, zijn we daar naartoe verhuisd. We waren eigenlijk niet van plan om te blijven, maar op de een of andere manier zijn we hier nog steeds. Ik ben in die tijd voor de lol mijn miniaturen gaan maken en werk nog steeds zo klein omdat ik geen atelier heb: een hoek van de woonkamer... Dat was wel een verschil met Jingdezhen. Daar hadden we een compleet ingerichte studio met de nodige apparatuur en ovens. Maar anders was het nooit van mijn miniaturen gekomen...'

Op pagina 13 laat Huang impressies zien van het maakproces.

Lena Takamori

Mensenwerk

De vrouwfiguren van Lena Takamori zijn altijd op weg en sjouwen hun spullen mee. De spontane, globale beschrijving benadrukt die beweging. Haar andere thema, het landschap, benadert ze op een zelfde manier: globale vormen met weer diezelfde beweging, alsof ook zij personages zijn.

De vrouwfiguren en landschappen van [Lena Takamori](#) (Verenigde Staten, 1990) hebben een heel eigen – Japans – karakter. Toch doet haar werk meteen aan dat van haar vader Akio (een interview met hem is te vinden in de kleine K 16) denken: de familietrekken zijn onmiskenbaar. Lena weet haar vrouwen en landschappen door hun vorm en de spontane penseelstreken een eigen beweging mee te geven. Inspiratie kan voor haar overal vandaan komen: schilderijen, foto's of oude keramiek. 'Vroeger ging ik wel uit van bestaand beeldmateriaal,

zoals het schilderij *Vissersvrouwen op de kade* van [Leon Spilliaert](#). De vrouwen staan te wachten tot hun mannen terugkeren van zee. Voor mij was het de inspiratie voor *Conversation in the wind*. Vrouwen zijn mijn favoriete personages. Daarnaast zijn kleding en lichaamshouding tegenwoordig belangrijk: de manier waarop kleding de vorm van het lichaam kan veranderen, hoe de rand van een hoed een klein afdakje boven de wenkbrauwen kan maken. Of hoe zware tassen drukken in de plooi van een elleboog. Je ziet dat in mijn werk terugkomen: vrouwen die in

Op de vorige pagina: *Woman Crossing the Street*, 2021, aardewerk en onderglazuur, 46 x 15 x 23 cm ▼ *Conversation in the Wind*, 2021, steengoed, glazuur, onderglazuur en oxides, 28 x 32 x 18,5 cm. Foto's bij dit artikel: Lena Takamori

▲ **Cloud**, 2022, steengoed, glazuur en verf, 20 x 20 x 18 cm

Op de vorige pagina: **Woman with Suitcase**, 2021, aardewerk, engobes en onderglazuur, 46 x 15 x 23 cm

beweging zijn en dingen dragen. Het kan een zware rugzak zijn, boodschappentassen, koffers of zwangerschap. Daarbij ben ik op zoek naar nieuwe manieren om te tekenen en op dit moment kijk ik hoe ik daarmee de figuren een gevoel van beweging mee kan geven. Tegelijkertijd probeer ik dat met abstractie te combineren: figuratief werk, dat vanuit bepaalde standpunten volledig abstract lijkt.'

Er is een verschil tussen de figuren en de landschappen. 'Ik wissel graag af bij het maken. Het gevoel is echt anders: bij de landschappen maken mijn ogen een wandeling en zit ik er echt in,

bij het figuratieve werk ben ik meer gefixeerd op het gezicht – ik sta stil bij uitdrukking en houding. Ik voel de aanwezigheid.'

Dingen maken

Al jong had Lena een gevoel voor voorwerpen. 'Ik herinner me dat ik dingen op de vensterbank zette en ze elke dag omdraaide zodat elke kant in de zon kon staan. Later was het maken van diorama's favoriet, je weet wel, van die ingerichte schoenendozen. En natuurlijk was er het naaien, dat ik van mijn moeder leerde. Zelf ontwerpen en maken gaf enorm veel voldoening en het moti-

▲ **Woman with Hairnet**, 2022, steengoed en onderglazuur, 25 x 19 x 21 cm

Op de vorige pagina: **Bending with Backpack**, 2021, steengoed, engobe en onderglazuur, 34,5 x 22 x 25 cm

veerde. Er was altijd materiaal en gereedschap om wat mee te doen. En natuurlijk het atelier van mijn vader. Mijn ouders zetten onze stukken soms in ons huis neer. En dan werden ze besproken: waarom is het ene beter dan het andere? Dat geeft inzicht en het gevoel dat het altijd beter kan.'

Naar de kunstacademie gaan lag voor de hand en Takamori schreef zich in bij The Cooper Union for the Advancement of Science and Art in New York. Daar koos ze voor vakken waarbij de hand van de kunstenaar essentieel is. 'Deze opleiding is heel speciaal, want je hoeft geen hoofdvak te kiezen en je bent vrij om in verschillende media te werken. Voor mijn was dat vooral beeldhouwen, printen en tekenen. Er was geen keramiek-

les, maar wel een oven. Dus ik kon er voor mijn afstuderen wat mee. Vorm en leegte, breekbaarheid en verval waren mijn onderwerpen. Na mijn studie bleef ik in verschillende media werken. Fotografie was daarbij belangrijk en de donkere kamer is nog steeds een favoriet.'

Terug naar klei

In 2017 overleed haar vader Akio. Lena vertrok naar Seattle, waar ze een jaar bleef. 'Klei werd belangrijker voor me. In die tijd werkte ik in zijn atelier, zonder duidelijk plan. Ik denk dat ik het in stand wilde houden. Dus bleef ik er, begon dingen te maken en ging eigenlijk gewoon door. Ik ben met veel verschillende vormen begonnen die ik nu nog steeds onderzoek.'

▲ **Shell**, 2022, steengoed, onderglazuur en glazuur, 34 x 30 x 23 cm

Op de vorige pagina: **Fishmonger**, 2022, steengoed en onderglazuur, 38 x 15 x 21 cm

Op de volgende pagina: **Woman with Bags**, 2020, steengoed, onderglazuur en engobe, 41 x 23 x 18 cm

Schilderen

Als Takamori voor ogen heeft wat ze wil gaan maken, begint ze met een model. 'Dat is een onderzoek: waar gaat het naartoe en wat kom ik tegen? Aan de hand van wat ik gevonden heb, bouw ik het stuk met de hand op in aardewerk met chamotte. Als het zover klaar is, vervorm ik het stuk meestal nog. Na het drogen tot leerhard ga ik met onderglazuur schilderen. Dat gaat beter dan op droge of biscuitgebakken klei, want het zuigt dan minder. Het schilderen is best een spannende opgave: waar moet ik de vorm verder beschrijven, welke rol spelen de schaduwen, wanneer moet ik ophouden? Een beperkt palet kleuren helpt me bij al die beslissingen.'

De stooktemperatuur laat Lena afhangen van het glazuur dat ze gebruikt. 'Als ik alleen met onderglazuur werk, hoef ik niet tot steengoedtemperatuur te stoken. Het hangt ook af van het werk: als ik wil dat de zwarten intenser worden, stook ik hoger. Van geval tot geval kijk ik wat er nodig is.' Takamori heeft veel geleerd van het observeren van en werken met haar vader. 'Ik heb er nog steeds veel aan. Hij paste bijvoorbeeld zelden glazuur toe op zijn figuratieve stukken. Hij gebruikte liever onderglazuur in lagen om intensere kleuren te krijgen. Zo werk ik ook graag; het karakter van de klei moet behouden blijven.'

A woman with long reddish-brown hair, wearing an orange jumpsuit and black sandals, is crouching in a room filled with large, white, abstract ceramic sculptures. She is looking towards the camera with a slight smile. The sculptures have organic, flowing shapes with various circular and oval cutouts. In the background, a large window shows a view of trees and a building.

Eva Hild

Raakvlak

De fascinerende vormen van Hilds werk weerspiegelen confrontaties tussen haar binnenwereld en de wereld om haar heen. Elk object is een lichaam. Hun open structuur nodigt ons uit binnen te treden in een fascinerende wereld van sierlijke vormen met een subtiel spel van licht en schaduwen op een zorgvuldig glad en strak gemaakte huid.

‘Het was liefde op het eerste gezicht’, herinnert **Eva Hild** (Zweden, 1966) zich, terugdenkend aan het plezier dat ze beleefde toen ze klei ontdekte. ‘In het begin probeerde ik alles uit: ik maakte voorwerpen na uit tijdschriften: functionele objecten, versieringen, sculpturen... Ik was leergierig en open, en onderzocht alles wat ik met dit materiaal kon doen.’

Basis

Nu, 25 jaar later, is Eva een kunstenaar van internationale faam, niet alleen vanwege haar keramische werk maar ook vanwege haar werk in andere materialen. ‘Ik werk ook met onder andere metaal en hout, maar klei blijft voor mij het belangrijkste. Daarin heeft mijn artistieke werk zijn wortels. Ik heb een keramische opleiding gevolgd

en door klei kon ik dit sculpturale werk maken. Maar doordat ik ging verkennen of ik ook groter werk kon maken, heb ik mij genoodzaakt gezien om met andere materialen te gaan werken.’

Membraan

Eva heeft een unieke manier om haar levenservaringen in klei tot uitdrukking te brengen. ‘Het heeft even geduurd, maar uiteindelijk kwam ik uit bij een dunne wand die, als een soort membraan tussen mijn binnenwereld en de wereld om mij heen, een soort psychologisch beeld van mijn emotionele toestand kon uitbeelden. Voor mij was dat de rode draad: begrijpen hoe mijn eigen binnenwereld en de wereld buiten mij met elkaar zijn verbonden, elk hun worstelingen kennen en tegelijk tegen elkaar aan duwen en vorm geven.’

Op de vorige pagina: Eva in haar atelier, 2019, diverse objecten van verschillende afmetingen

*Op de volgende pagina: **Hanging Holes**, 2022, steengoed en gemengde materialen, 150 x 85 x 30 cm ▼ **Diverge**, 2016, steengoed en gemengde materialen, 160 x 130 x 85 cm. Foto's bij dit artikel, tenzij anders aangegeven: Anna Sigge*

▲ **Wiggly**, 2013, steengoed en gemengde materialen, 105 x 95 x 37 cm
Op de volgende pagina: **Among**, 2007, keramisch model voor constructie in staal, 85 x 90 x 35 cm

Open ruimtes

Eva begon ruimtelijke structuren te bouwen. Ze wilde dat die rank en open werden en even groot als haar eigen torso. 'Ik ontdekte dat het een geweldig idee is om open ruimtes daarin een prominente plaats te geven. Daardoor wordt niet alleen degene die het werk bekijkt, maar ook de omgeving in de sculptuur opgenomen. Bij grotere projecten met metalen sculpturen is het bovendien economischer: op die manier kon ik met minder materiaal meer volume creëren. Maar het is vooral aantrekkelijk: de open ruimtes nodigen uit om dichterbij te komen en het object te onderzoeken.'

Open einde

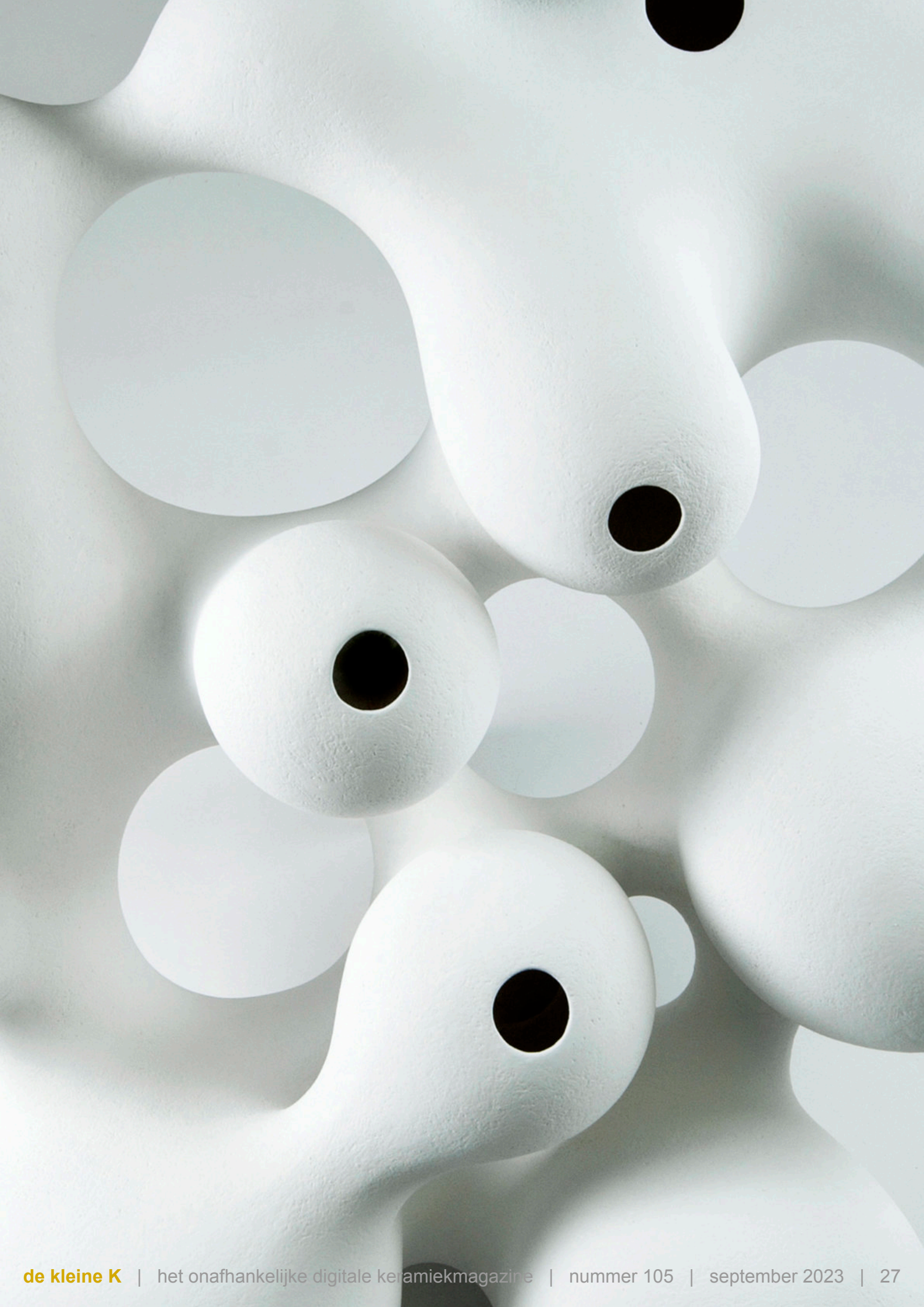
Eva bouwt haar werk met de hand op met behulp van rollen en door op haar gevoel te bepalen waar openingen, uitstulpingen en welvingen moeten komen. 'Mijn werk vordert langzaam: het kan een jaar duren eer iets klaar is. Maar ik

vind het heerlijk om in mijn atelier met de keramische werken in wording zo'n langdurige relatie aan te gaan. Het houdt me bezig, dat vind ik fijn. Bovendien is het een interessant proces: zelfs al weet ik globaal in welke richting een werk zich zal ontwikkelen, het blijft altijd een verrassing om te zien wat het uiteindelijk wordt.'

Schaal

De omvang van een object beïnvloedt de waarneming ervan. 'Voor mij is elk werk een lichaam, en – zoals dat nu eenmaal voor lichamen geldt – de afmetingen beïnvloeden onze verhouding tot het object.' Het is een terrein dat Eva graag onderzoekt. 'Uiteraard! Ik bedoel: hoe groter, hoe beter – zorg maar voor voldoende budget!'

De wens om groter werk te maken, dwong Eva om zich op haar materiaal te bezinnen. Metaal stelt haar in staat om groot, monumentaal werk te bouwen. Voor haar keramische werk moest ze een andere oplossing verzinnen.

▲ *Core*, 2014, steengoed en gemengde materialen, 110 x 85 x 110 cm

Niet echt traditioneel

‘Aanvankelijk probeerde ik de afmeting van mijn keramische sculpturen in overeenstemming te houden met de maten van mijn oven. Maar soms was de vorm nog niet voltooid wanneer ik de maximale afmetingen al had bereikt. Tegenwoordig maak ik de vormen zo groot als ik ze wil hebben, daarna zaag ik ze in stukken en dan – na de stook – besteed ik er veel tijd aan om alles weer aan elkaar te bevestigen. Daarvoor gebruik ik alles wat ik voorhanden heb, van tweecomponentenlijm tot glasvezel etc. Eva beseft dat een traditionele keramist zoiets niet zou doen. Ze is er nuchter over: ‘Ik vind klei gewel-

dig als een materiaal om te modelleren, maar voor mij is het geen enkel probleem om daarnaast ook andere materialen te gebruiken. Ik gebruik gewoon wat noodzakelijk is.’

Kleur

Als het aan Eva ligt, werkt ze zo min mogelijk met kleur. Door het gebruik daarvan, verandert er namelijk iets fundamenteels. ‘Het werk krijgt een andere uitstraling. In sommige situaties pakt dat goed uit, bijvoorbeeld toen ik geel toepaste op een object dat ik voor een school maakte, maar zelf heb ik een uitgesproken voorkeur voor zwart, wit en natuurlijke materialen.’

▲ **Hump & Whole**, 2022, roestvrij staal, 172 x 135 x 150 cm en 135 x 158 x 153 cm, foto: Johan Stern
▼ **Rubato** (gefotografeerd vanuit twee verschillende gezichtspunten), 2015, geverfd aluminium, 6 x 7 x 6,5 m, Malmö, Zweden, beide foto's: Eva Hild

Finish

Eva hecht veel belang aan de afwerking van de huid. 'Het materiaal mag daarin tot uitdrukking komen, maar niet te veel. Ik behoor niet tot de kunstenaars die hun werk verfraaien met vingerafdrukken of lasnaden.' In tegenstelling tot haar metalen werk, dat een reflecterend oppervlak heeft, is de huid van haar keramische werk mat. 'Als ik de verschillende onderdelen na de stook aan elkaar heb bevestigd, breng ik daarop met een spons verschillende lagen met pigment gekleurde verf aan om een gladde, vlakke huid te krijgen. Tussendoor schuur ik alles mooi glad. Het moet perfect worden.'

Klaar?

Wanneer is een werk af? 'Dat is lastig te zeggen. Ik heb tegenwoordig een leesbril. Die neem ik expres niet mee naar mijn atelier: als ik denk dat ik klaar ben en m'n bril opzet, zie ik nog van alles dat ik kan schuren en afwerken.' Eva denkt even na: 'Als het werk z'n voltooiing nadert, heb ik er echt heel lang aan gewerkt. Op de een of andere manier maakt dat het ook lastig om te stoppen. Iemand die met glazuur werkt, is klaar als het werk uit de oven komt. Je kunt al dan niet tevreden zijn over het resultaat, maar het is definitief. Ik houd altijd het gevoel dat er nog iets is wat ik zou kunnen doen.'

Sander Hendriks

Op de volgende pagina: **Stack** (detail), 2019, steengoed, 55 x 52 x h 50 cm
▼ **White Rib**, 2022, steengoed en gemengde materialen, 150 x 110 x 50 cm

Nieuw in het assortiment: DiamondCore. Het summum onder de gereedschappen.

Keramikos

Van alle markten thuis. Of u nou komt shoppen voor materialen of voor inspiratie. Of u al jaren klant bent of voor de eerste keer binnenkomt. Wat u ook wilt maken, wij zijn er voor u. Welkom bij Keramikos, de grootste leverancier van kunstenaarsbenodigdheden.

Conradweg 19 • 2031 CM Haarlem • 023 542 44 16 • www.keramikos.nl

LA CÉRAMIQUE KERAMIEKCURSUSSEN IN FRANKRIJK

Leren en genieten in Cordes-sur-Ciel of La Borne
Werken onder leiding van professionele keramisten

In 2023 onder andere:

29/10-5/11 Autumn in La Borne

Klik [hier](#) voor alle cursussen
of kijk op www.laceramique.com | +33 (0)563 537 297

**Wie wil mij helpen in de
kraam van de kleine K op
keramiekmarkten?**

*Als je interesse hebt,
klik dan hier om me te mailen*

de Hazelaar ART SUPPLIES

alles voor de keramist

**Een ruim aanbod in grondstoffen en
handgereedschappen, gipsmallen,
draaischijven, kleiwalsen, ovens
en de glazuren van Botz, Terracolor
en Magma.**

**Meer dan 60 kleisoorten
op voorraad.**

kijk voor meer informatie en
staffelkortingen op onze website:

www.hazelaar.nl

Pimpelmees 1 - 3766 AX - Soest
+31 (0)35 6012825 - info@hazelaar.nl

"In een omgeving waar
alles om klei draait,
mocht ik de kneepjes van
het vak leren!" - Rachel
Buikema, diploma behaald
in 2020

Spreekt jou dit aan? Kom
naar de NKO!
Meer informatie over onze
opleiding én korte
keramiekcursussen,
vind je op
www.keramiekopleiding.nl

K Nederlandse
Keramiekopleiding

Winterdijk 4a, NL-2801 SJ Gouda
+31 (0)182-515274
www.keramiekopleiding.nl

Keramiek Centrum Limburg

- Winkel
- Opleidingen
- Workshops
- Verjaardagen
- Vrijgezellen
- Bakservice tot
1m70 hoogte
- Teambuilding

Alles voor de keramist!

+32 (0)89 24 20 40
Info@keramiekcentrum.be

Openingsuren:

**Ma:
gesloten**

Di t.e.m. Vr:
09u00 tot 12u00
13u00 tot 18u00

Za:
10u00 tot 17u00

**Horizonlaan 19,
Poort 2270, BE-3600 Genk**

www.keramiekcentrum.be

**Advertentiemateriaal voor het volgende
nummer graag aanleveren
vóór 15 september**

**Dit jaar al bijgedragen?
Bedankt!!!**

Zo kunnen we weer verder...

**Geef uw evenementen voor de
KleiPers op tijd door: er komen
veel aankondigingen binnen die
we niet of pas een nummer later
kunnen opnemen... Doe het voor
de 15e van de voorafgaande
maand.**

van apparatuur

tot glazuur

Alles voor de keramist
Een breed assortiment
Onderhoud & Service
Kennis & Advies

Silex 's Hertogenbosch
De Meerheuvel 21
5221 EA 's Hertogenbosch
073 631 25 28
info@silex.nl

Silex Zwolle
Telfordstraat 14
8013 RM Zwolle
073 631 54 05
zwolle@silex.nl

www.silex.nl

@silextotaalservice

35 jaar

Internationaal keramiekfestival Milsbeek

KERAMISTO

Keramiek
festival
in het
groen

16 en 17 september
Mookerplas Plasmolen

Winnaar Pot d'Or 2022: Kang Kiho

www.keramisto.nl

Inspiratie **M**omenten

*Simcha Even-Chen, object uit de serie **Entrapped**, 2023, papierporselein,
met platen opgebouwd, elektrisch gestookt op 1240 °C, 15 x 30 x 22 cm, foto: Ilan Amihai*
Klik op de afbeelding voor een video waarin Simcha over haar werk vertelt en laat zien hoe zij te werk gaat

Maak de keramiekwereld
mooier! Klik **hier** om
vriend (€ 20) van
de kleine **K** te worden

...of Vriend (€ 50) ...of VRIEND (€ 100)

en steun zo de kleine **K**, om elke
maand een mooi magazine te kunnen
uitgeven en regelmatig de papieren
versie: het grote **K** boek

Natuurlijk kunt u ook gewoon
doneren op IBAN
NL68INGB0007343733 t.n.v.
Stichting k+K

Een betaalverzoek staat voor u klaar
(geldig t/m 25 september 2023):

€ 20 of **€ 50** of **€ 100**

Knowhow

Patricia Volk

Contrasten

De Noord-Ierse beeldhouwer Patricia Volk koos voor klei omdat het materiaal zo flexibel is. ‘Je kunt het stoken, of vernietigen en telkens opnieuw beginnen.’ Haar vormtaal is architecturaal. Ze is een bouwer: maakt het werk met de hand en gebruikt alle mogelijke technieken die het materiaal te bieden heeft.

Inspiratie voor het bouwen met klei deed [Patricia Volk](#) (Verenigd Koninkrijk, 1951) al vroeg op. Haar vader was bouwvakker, een echte ambachtsman. Hij nam haar op zondagen mee naar de Belfast Arts Club. Daar moet Volks interesse voor kunst zijn gewekt. Toch was het in haar milieu niet gebruikelijk voor een kunstopleiding te kiezen. Maar talent voor ontwerpen openbaarde

zich al vroeg en ze werd bij gelegenheid gevraagd om posters te maken voor evenementen op school.

De hoogste kringen

Tijdens de cursus Three Dimensional Design aan de Middlesex University in London ontdekte zij klei en Patricia zette haar studie voort aan het

*Op de volgende pagina: Claim, 2013, voet van graniet, 72 x 59 x 20 cm, foto: John Taylor
▼ Patricia bij haar werk Taurus & Pieta, 2021, 40 x 64 x 36 en 69 x 70 x 24 cm, foto: Russell Sach
Objectfoto's bij dit artikel, tenzij anders aangegeven: Patricia Volk*

▲ *Individuals*, 2011, 3,5 meter, foto: Jo Taylor
Op de volgende pagina: *Lift*, 2008, 63 x 46 x 18 cm, foto: onbekend

Bath College of Higher Education (Bath Spa University).

Dat zij wordt beschouwd en erkend als beeldhouwer blijkt uit haar lidmaatschap van de Royal Society of Sculptors. Bovendien is zij lid (academician) van de prestigieuze Royal West of England Academy (RWA), een van de oudste kunst-academies in Engeland, gevestigd in Bristol. Het is een lange neus naar iedereen die haar vroeger pestte om haar extreme dyslexie, die toen nog niet zo goed werd begrepen.

Hoofden

In de beginperiode van Patricia's carrière als beeldhouwer maakte zij voornamelijk monumentale hoofden met een symbolische betekenis. Hoofden van helden en maagden: beelden die uitstijgen boven het individuele en persoonlijke. Jarenlang wijdde zij zich aan deze uitingsvorm van mythische proporties. Bij elk object wilde ze de tegenstelling tussen macht en kwetsbaarheid uitdrukken, geïnspireerd door sculpturen uit de oudheid en haar eigen complexe en psychologische tweestrijd. 'Tijdens het vormgevingsproces

was het bijna alsof de hoofden tegen mij spraken,' zegt Patricia, 'alsof het mijn vrienden waren'.

Abstract

In 2008 kwam er een moment waarop Patricia zich afvroeg of ze zou stoppen met het maken van hoofden. Zou ze daarmee niet haar identiteit verliezen? Ze nam de grote stap en het bleek verrassend goed te werken. Simpele abstracte vormen in combinatie met kleuren gaven evengoed de mogelijkheid om tegenstellingen over te brengen: stabiliteit en kwetsbaarheid of kracht en gevoeligheid. Deze nieuwe weg bracht haar dicht bij architectuur, waarmee zij in haar jeugd door het werk van haar vader al in aanraking was gekomen. De ruimtelijke werking en het spel van licht en schaduw inspireerden haar. Met deze stap boorde zij een nieuwe bron van inspiratie aan: het werk van de Spaanse beeldhouwer [Eduardo Chillida](#) (1924-2002) en van de Roemeens-Franse beeldhouwer [Constantin Brâncuși](#) (1876-1957).

Kleur

Patricia houdt van kleur, maar ze gebruikt geen glazuur. Die keramische traditie spreekt haar niet aan. Zij beschildert haar beelden met acrylverf en sluit daarmee aan bij de Amerikaanse traditie. Een belangrijke inspiratiebron is de Amerikaanse kunstenaar [Ken Price](#) (1935-2012), een beeldhouwer die ook met keramiek werkte en zijn beelden met verf beschilderde. Ook de Japanse kunstenaar [Jun Kaneko](#) (1942) bewondert zij zeer. Wie zijn werk ziet, herkent meteen een grote verwantschap in de thematiek. Ook hij maakt (recentelijk) series van hoofden en monumentale, abstracte constructies.

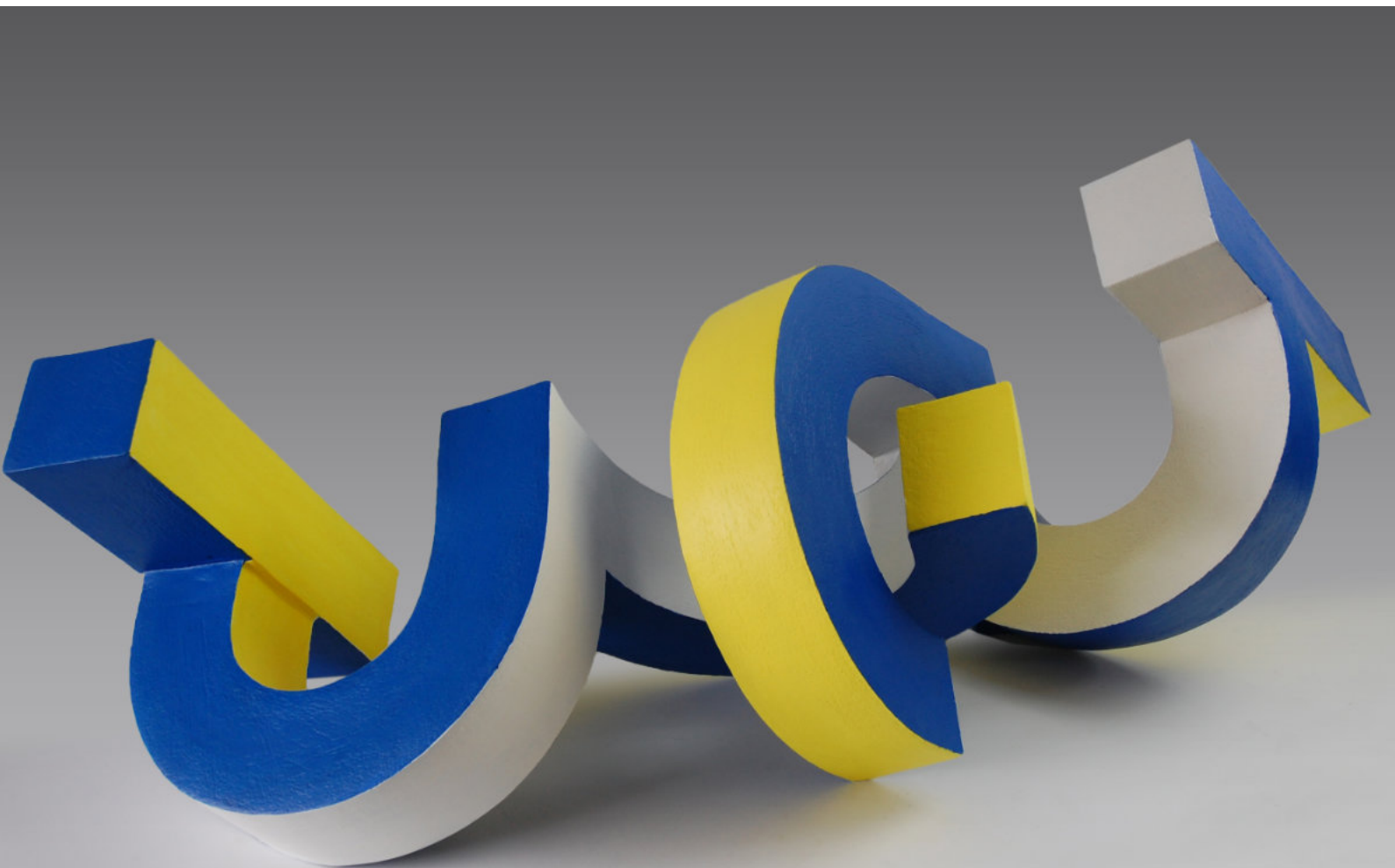
Met het kiezen van kleuren gaat Volk intuïtief te werk. De kleuren volgen de vormen, alsof de sculpturen haar vertellen welke kleuren zij willen krijgen.

Contrast

Het keramieklabel heeft nooit gepast op het werk van Patricia Volk. Zij verkoopt haar werk via kunstgaleries die gespecialiseerd zijn in beeldhouwkunst, zoals de Hannah Peschar Sculpture Garden in Surrey en de Beukenhof-Phoenix Galleries in België. Tentoonstellingen op locaties waar lange traditie en moderne kunst elkaar ontmoeten, spreken haar in het bijzonder aan. In de kathedraal van Chichester exposeerde zij in 2022 een sculptuur met de titel *Rise*, geïnspireerd op een reliëf in de kathedraal dat de opstanding van Lazarus uitbeeldt. Met dit beeldhouwwerk heeft Patricia na de COVID-19-lockdown een symbolische boodschap van hoop en verbinding willen geven. Eerder dit jaar was zij betrokken bij een tentoonstelling in de kathedraal van Winchester. Het contrast van moderne abstracte beeldhouw-

Op de volgende pagina, boven: **Construction 2**, 2021, 64 x 115 x 60 cm. Onder: **Assemblage**, 2022, 35 x 96 x 35 cm
▼ **Embrace**, 2019, opgebouwd met platen en rollen, constructie gemaakt na separaat stoken, 40 x 52 x 50 cm

kunst met de figuratieve, religieuze kunst en architectuur van eeuwen geleden kan een echte wow-factor creëren.

Ervaring

Volk verkent graag de grenzen van het materiaal. Na een simpele opzet maakt ze het zich opzettelijk steeds moeilijker. Ze houdt van de spanning. Soms voelt het alsof de constructie niet overeind kan blijven, maar dat lukt uiteindelijk toch: een symboliek die zich spiegelt in menselijke relaties. Het leven zelf van een kunstenaar is ook vol contrasterende ervaringen. Patricia werkt in haar studio – een voormalige koeienstal – alleen, in diepe

concentratie, zonder pauzes: zo sterk is haar workflow. De buitenwereld komt soms hard aan, zoals toen zij werd benaderd door een galerie die een handdoekenrek bestelde voor de badkamer! Zij kon niet eens antwoorden van verbijstering. Op diezelfde dag in 2019 hoorde Patricia dat ze was geselecteerd als *fellow* van de Royal Society of Sculptors: soms gaat het op dezelfde dag van grotesk naar grandioos!

Elisabeth Eyl

Op de volgende pagina's laat Patricia zien hoe zij een sculptuur opbouwt.

Op de volgende pagina: *Hero Totem Head*, 2007, h 72 cm, foto: Canada Wharf
▼ *Rise*, 2022, 83 x 80 x 29 cm, tentoonstelling in de Chichester Cathedral, foto: Russell Sach

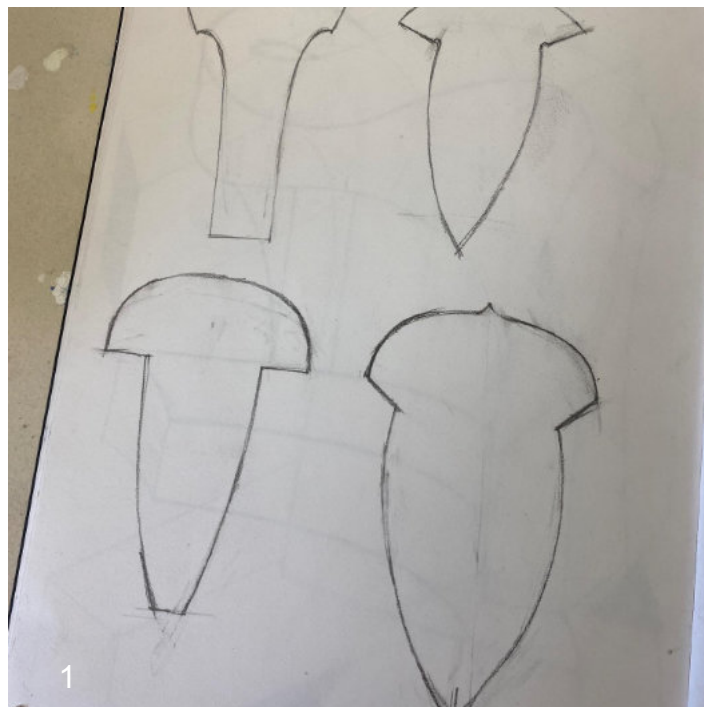

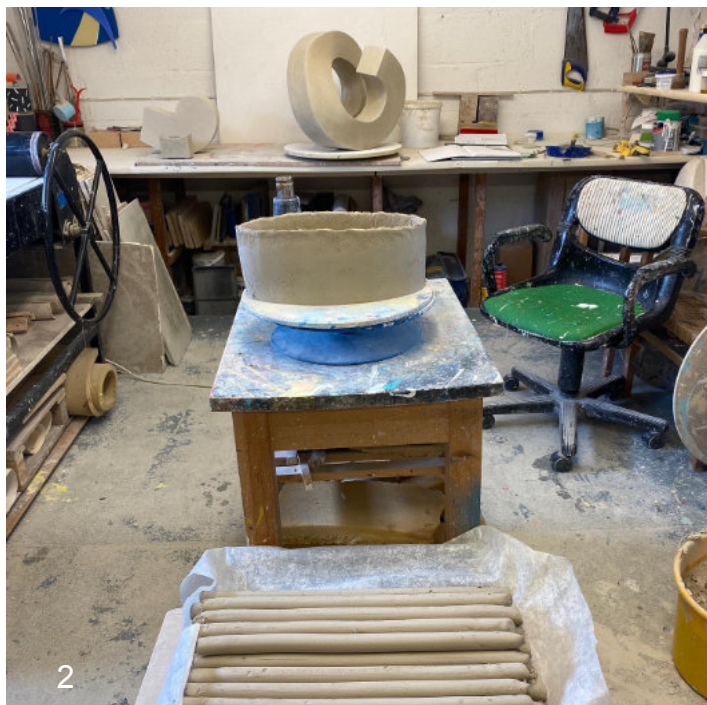
Ik gebruik alle handopbouwtechnieken: zowel met rollen als met platen. Soms maak ik losse onderdelen die ik na het stoken monteer. De kleuren bedenk ik niet van tevoren; die kies ik intuïtief. Eenmaal aan het werk, ga ik door zonder pauzes: het is een fysiek zware opgave. En ik moet rekening houden met de tijd die nodig is voor het drogen.

Ik gebruik klei van Bath Potters Supplies (Scarva ES20) en stook tot 1060 °C. Na het stoken gebruik ik een grondverf (undercoat) en daarna breng ik kleur aan met acrylverf en dek vervolgens het geheel af met een transparante uv-lak. Ik gebruik geen glazuur. Soms lijm ik de onderdelen van de constructies met een kwaliteitslijm aan elkaar. Gaten boren in de afzonderlijke stukken en ze daarna op staven monteren doe ik ook wel.

Op deze en de volgende pagina's laat ik zien hoe ik twee objecten maak: *Kapow* en *Opposites*.

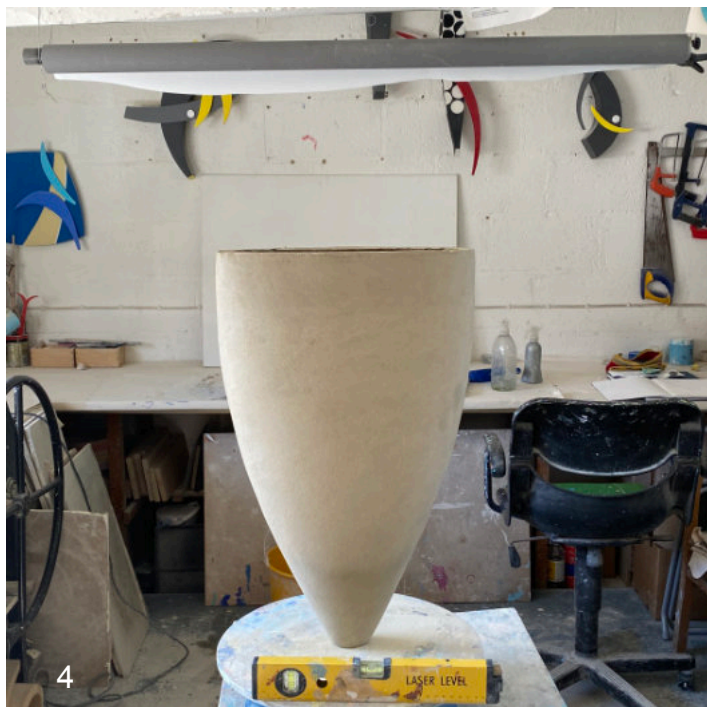
1. De eerste schets van *Kapow*. Ik begin altijd met een basisvorm die me aanspreekt. Van tevoren werk ik verder niets uit.

2. Met een kleipers maak ik rollen. Ik werk omgekeerd: de bodem wordt later de bovenkant van het werk. Het object maak ik ruw met gekartelde stalen schrapers. Daarna wordt het netjes afgewerkt met surforms en raspen.

3. Zo is het makkelijker om een kleine en elegante voet te krijgen (het stuk staat nog op zijn kop).

4. Als ik tevreden ben met de vorm, draai ik hem om en zorg ervoor dat het stuk in balans is: het is tot mijn grote vreugde perfect!

5. Dan zet ik het object in een bak met schuimrubber en bouw de bovenste helft met rollen op.

6. Dit gebeurt langzaam, zodat ik – wanneer nodig – wijzigingen kan aanbrengen.

7. Het object is bijna klaar.

8. Als ik helemaal tevreden ben met het geheel, test ik of het object in balans is. Als het goed gebouwd is, zal het perfect in balans staan, zoals hier.

9. De laatste check.

10. Om het goed te laten drogen, draai ik het stuk regelmatig. Daarna wordt het gestookt op 1060 °C.

11. De onderkant – die je hier bovenop ziet – is apart gemaakt: opgebouwd uit plaat en gestookt. Bij dit stuk was het makkelijker om het ondersteboven te doen. De stukken zijn op elkaar gelijmd.

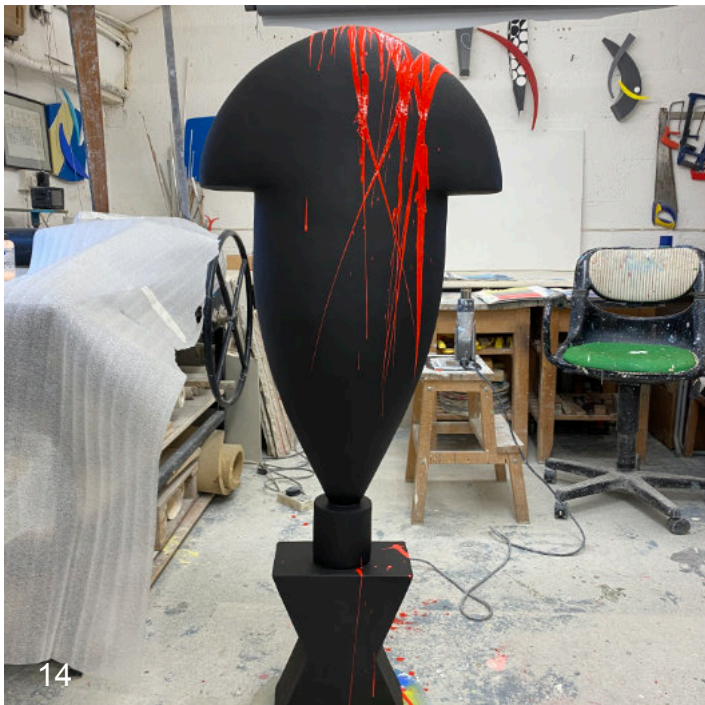
12

12. De eerste laag grondverf is aangebracht.

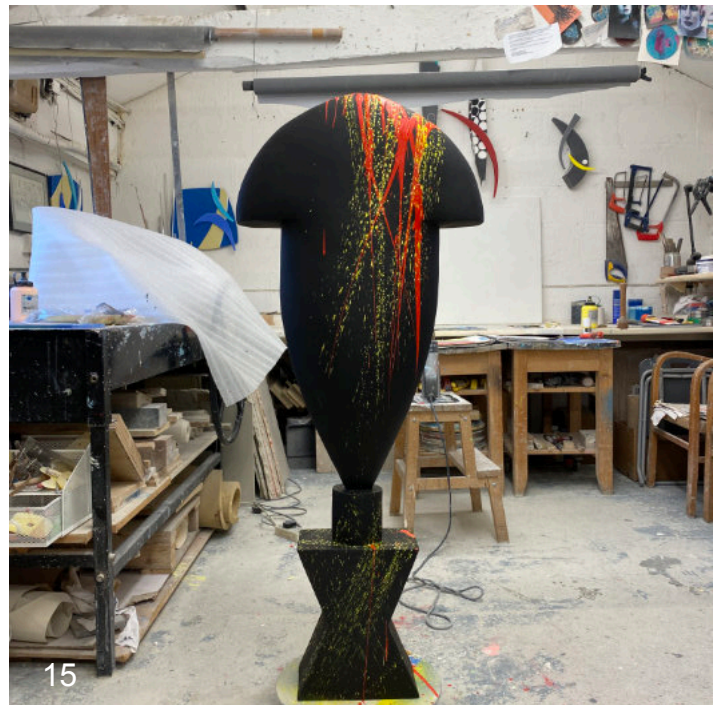
13

13. De volgende fase is het schilderen. Het kunstwerk vertelt me hoe ik het moet doen.

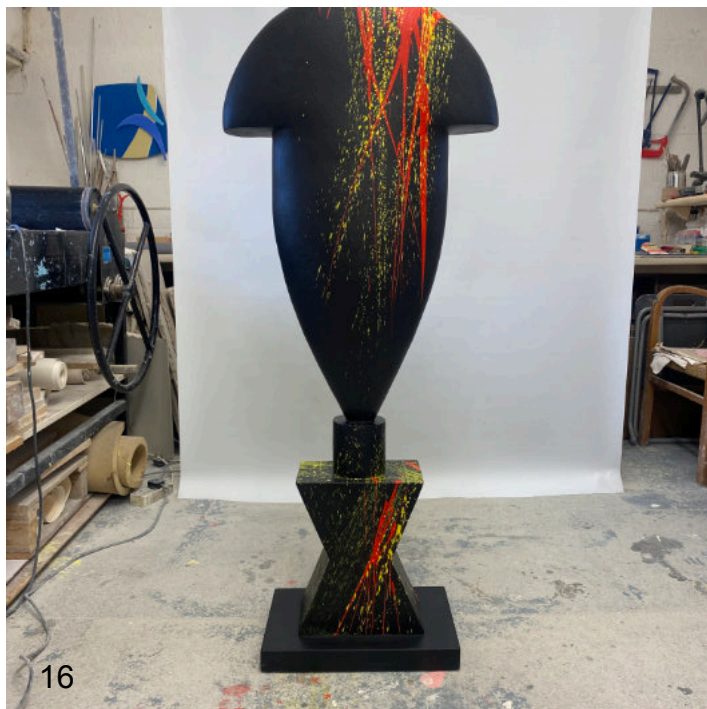
14

14. Verfspatten aanbrengen.

15

15. En dan een laag transparante uv-lak.

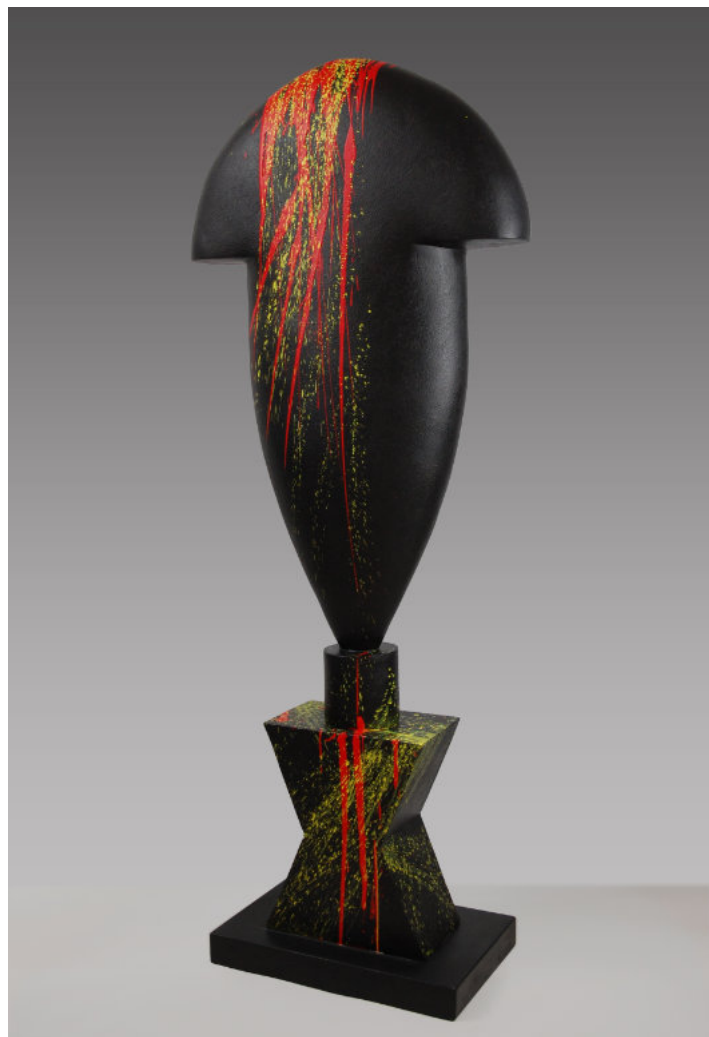
16. Ik zet het object op een voet van leisteen uit Wales (Welsh slate). Het is klaar om te fotograferen.

17. Productfotografie in mijn studio.

18. Een detailopname.

Kapow, 2022, 130 x 50 x 25 cm

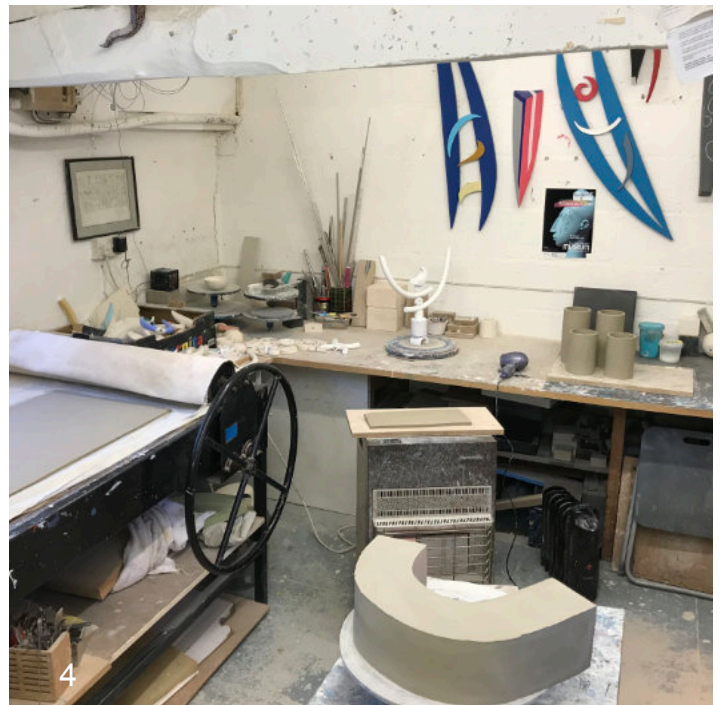
1. Voor *Opposites* rol ik eerst platen uit en leg ze tussen lappen stof.

2. Daarna stapel ik deze.

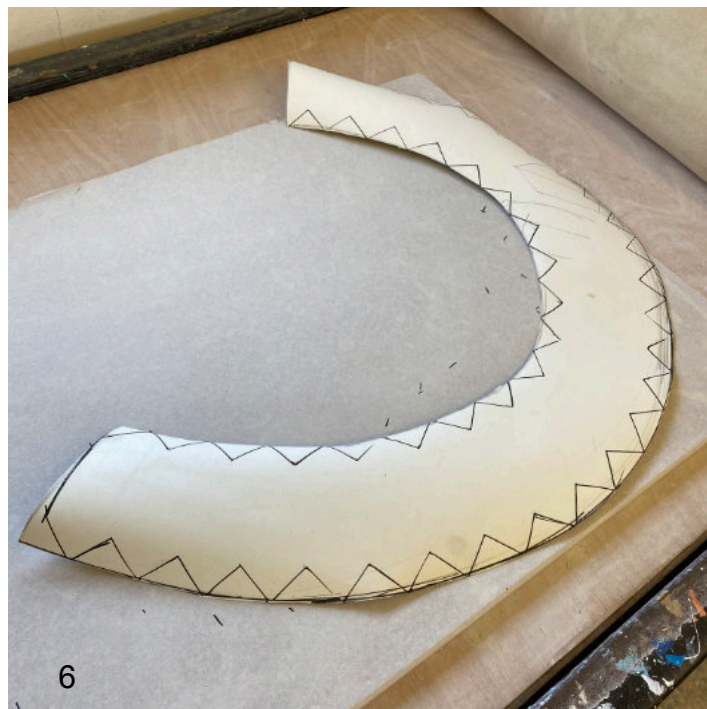
3. Ik snijd de vormen uit...

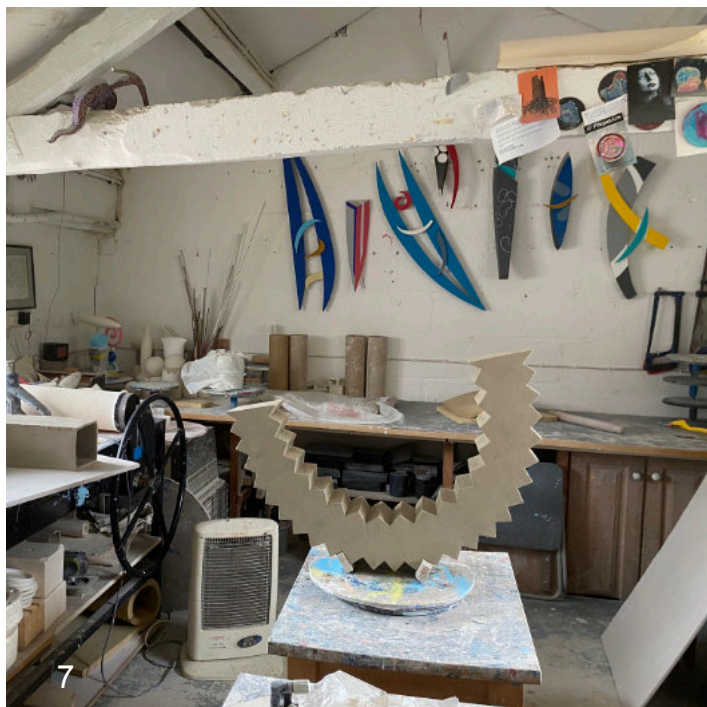
4. ...en bouw het stuk op.

5. Vervolgens ga ik verder met snijden en bouwen.

6. Ik maak gebruik van een sjabloon van papier.

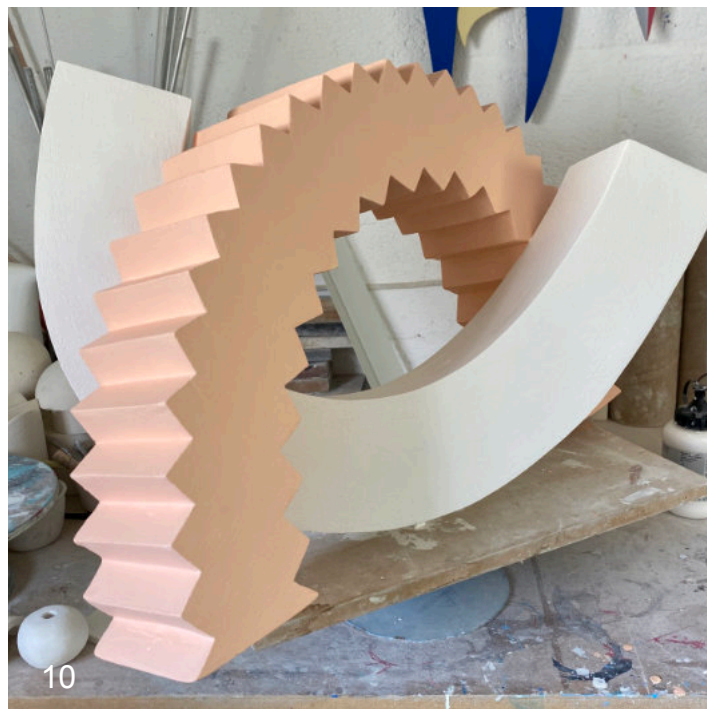
7. Ik snijd de klei en monteer de onderdelen.

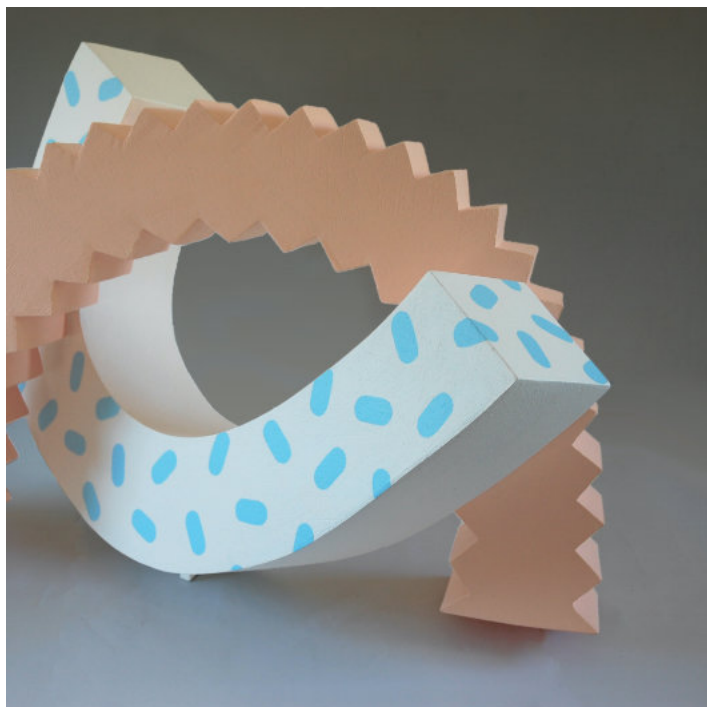
8. Het andere deel van het object.

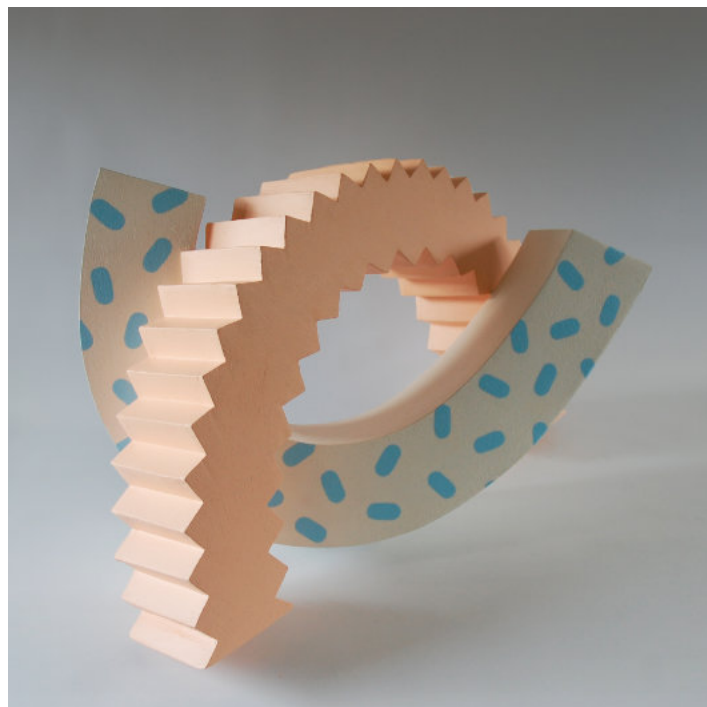
9. Na het stoken lijm ik de onderdelen aan elkaar.

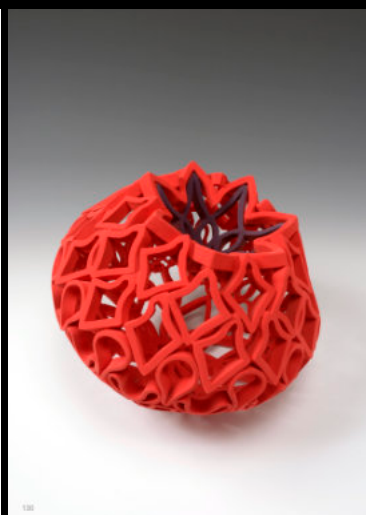
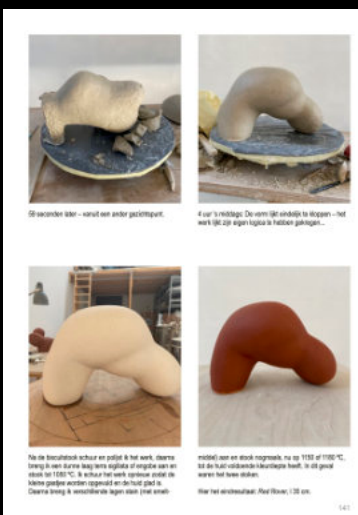
10. En dan is het tijd om te schilderen.

Opposites, 2020, 43 x 60 x 45 cm

Procesfoto's: Patricia Volk

De grote K deel vier

komt begin september uit

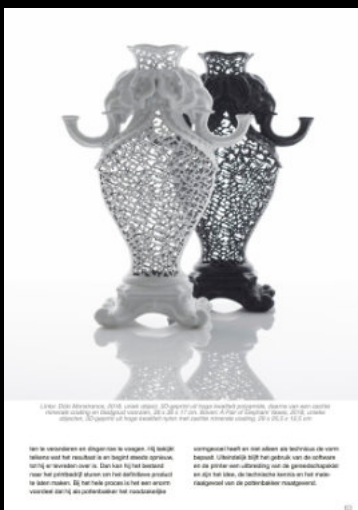
Deze nieuwe **grote K** is weer een mooie bron van inspiratie en knowhow en mag in geen enkel atelier ontbreken.

Belangrijke vragen komen aan de orde: Hoe vind ik mijn eigen weg, mijn eigen stem, mijn eigen manier om me in klei uit te drukken? En als ik die al wel gevonden heb, hoe realiseer ik dan mijn werk? Wat welke materialen, technieken en gereedschappen? Bekende en beroemde kunstenaars geven in dit boek hun persoonlijke antwoorden en geven bovendien inzicht in hun technieken met duidelijke voorbeelden. U kunt ze stap voor stap volgen.

U kunt dit vierde deel bestellen in de **webshop** van **de kleine K**. Ook via de **mail** is dat mogelijk (o.v.v. uw naam en adres). Verzendkosten Nederland € 5, West-Europa € 9. Levering vindt plaats vanaf 11 september.

Het grote K boek 4

HET grote KERAMIEK inspiratie en knowhow BOEK, Mels Boom, 2023, Stichting k+K, 256 pagina's, A4 (210 x 297 mm), paperback, genaaid, gedrukt op papier met FSC-merk, kleur, Nederlandstalig. ISBN 978-90-825430-3-2, € 39,95

Meer dan 50 jaar ervaring als betrouwbare
leverancier voor de keramist

Officiële invoerder/verdelers van Amaco glazuren

PC-20 Blue Rutile over
PC-36 Ironstone

PC-4 Palladium over
PC-29 Deep Olive Speckle

PC-28 Frosted Turquoise over
PC-59 Deep Firebrick

PC-23 Indigo Float over
PC-12 Blue Midnight

Ter Mote 5 - 9850 Nevele
tel. 0032 (0)9 226 28 26
info@colpaert-ceramic.be
www.colpaertonline.be

Mis geen nieuwe films
van de kleine **K**
Neem **hier** een abonnement
op ons YouTube-kanaal

Foto van de maand

Etalage in Meissen (Duitsland). Foto: Mels Boom

Ook een leuke of mooie of interessante of gekke foto? Stuur hem op om hier te publiceren!

Podium

70 jaar Nederlandse Vereniging van Vrienden van Ceramiek en Glas

Ter gelegenheid van het jubileum organiseert de vereniging een symposium

De dagvullende bijeenkomst vindt plaats op vrijdag 24 november bij het RCE (Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed) in Amersfoort.

Geprogrammeerde lezingen zijn:

Laura Smeets en Denise Campbell (conservatoren keramiekmuseum Princessehof) over porseleinkoorts, het oorsprongsverhaal van Europees porselein.

Hélène Besançon (hoofdconservator Nationaal Glasmuseum Leerdam) brengt hulde aan Ferand Hudig (1923-2023), die een belangrijk overzicht van glasblazerijen en -fabrieken in Nederland samenstelde.

Jaap Jongstra (expert zeventiende- en achttiende-eeuws Delfts aardewerk) over gemarmerde faïence uit het midden van de zeventiende eeuw.

Anne Houk de Jong (kunsthistoricus) belicht de keramist Bert Nienhuis (1873-1960) en zijn veelzijdige werk.

De dag wordt afgesloten door **Eddie Nijhof** middels een 'Vraag en Antwoord' met **Lotte Landsheer** van Cor Unum.

Daarnaast is er een *expertise* ingepland, waarbij deelnemers een voorwerp van glas of keramiek kunnen laten beoordelen door een expert. Rob Driessen (zelfstandig taxateur, bekend van *Tussen Kunst en Kitsch*), Ger de Ree (Capriolus Contemporary Ceramics), Sebastiaan Ostkamp (senior archeoloog, onderzoeker van de materiële cultuur en publicist) en Hélène Besançon staan klaar om de aangedragen schatten van deskundig commentaar te voorzien.

Het symposium valt samen met een verkenning die het RCE momenteel doet naar behoefte en draagvlak in het keramiekveld (in de breedste zin des woord) voor het opzetten van een keramiekplatform en een terugkerende *kennisdag over keramiek*. Tijdens het symposium zal het RCE met de peergroup ideeën inventariseren om de belangstelling te peilen.

Start inschrijving: 1 september 2023. Prijs 35 €, studenten 25 €. Inschrijven kan op de [website](#) of per [mail](#).

NVVC

De Nederlandse Vereniging van Vrienden van Ceramiek en Glas is de oudste en grootste vereniging op het gebied van de kunsthistorie van keramiek en glas. De vereniging publiceert sinds 1953 het tijdschrift *Vormen uit Vuur* (voorheen Mededelingenblad) met informatieve artikelen van hoog niveau. Actueel nieuws over tentoonstellingen, galeries en beurzen vinden de leden op de website en in de digitale nieuwsbrief *VLAM!* Leden ontmoeten elkaar tijdens excursies, lezingen en symposia die regelmatig georganiseerd worden.

Vormen uit Vuur 250

Aan de vooravond van het zeventigjarig bestaan van de vereniging verscheen eind 2022 *Vormen uit Vuur 250*: een 'metanummer' met een overstijgende blik op de eigen geschiedenis. In het openingsartikel duidt curator, auteur en historicus Glenn Adamson in een inspirerend essay de rol van het tijdschrift door de jaren heen. Hij stelt vast dat *Vormen uit Vuur* 'in stilte en zonder daar expliciet de aandacht op te vestigen, een van de wetenschappelijke tijdschriften is geweest die het breedst reikt met betrekking tot cultuur, tijd en plaats.' In dit nummer natuurlijk ook artikelen die zo kenmerkend zijn voor het tijdschrift, met bijdragen van Alexandra van Dongen, Suzanne Lambooy, Marieke de Baerdemaeker en Jo Tollebeek die raken aan de eerste nummers van het tijdschrift en daarmee een mooi retrospectief vormen. Maar ook het glas ontbreekt niet met een artikel van Kitty Laméris en Eveline Holsappel over een zeer bijzondere beker uit Friesland. Tot slot laat Adri van der Meulen in een monumentaal artikel zien hoe Bunzlau-keramiek de Nederlandse markt bereikte. Een centerfold met alle omslagen van het tijdschrift van de oprichting tot nu is het klapstuk en laat zien hoe het tijdschrift in al die tijd is veranderd – en hetzelfde gebleven.

Op de vorige pagina: Schotel, toegeschreven aan Willem Jansz. Verstraeten, circa 1650 - circa 1660, foto: Rijksmuseum Amsterdam

Keeley Haftner - Carbon copies

Het werk van Haftner (Canada, 1985) draait om duurzaamheid, in het bijzonder om de ecologische voetafdruk. De negen sculpturen in het Prinsessehof zijn gemaakt van afgedankte werken van kunstenaar Frances Whitehead. Door ze te vermalen en het puin te gebruiken als basis voor haar nieuwe werk, gaf Haftner de kunstwerken een nieuw leven. Met deze *Carbon Copies*, bestaande uit een serie keramische werken en een grote tekening, reflecteert Haftner op de CO2-uitstoot die is vrijgekomen tijdens het transport en het maakproces. De in Nederland wonende kunstenaar maakte het werk in 2021 tijdens een residency in het EKWC in Oisterwijk.

t/m 29 oktober
Keramiekmuseum Prinsessehof
Grote Kerkstraat 9
8911 DZ Leeuwarden
Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Koos Buster

Koos Buster-Stroucken heeft als bijnaam minister van keramische zaken. Hij is een ambassadeur voor kleien en het beleven van plezier daarin. Meteen na zijn afstuderen aan de Gerrit Rietveld Academie is zijn werk een doorslaand succes in de hedendaagse kunstwereld. Hij kleit met veel liefde en vakmanschap dingen die niemand een blik waardig keurt, zoals een schoonmaakwagen, een pinautomaat, een stopcontact of een volle asbak. Met zijn vrolijke en kleurrijke kunstwerken wil Buster het leven en de wereld leuker maken en ontfutselt hij zijn publiek een brede glimlach.

t/m 10 september
Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen
Kasteellaan 8
5932 AG Tegelen
Open: dinsdag t/m zondag 11 - 17

lees
meer

Gekleurd object © Olivier van Herpt

Porcelain Blues

Na zesentwintig pogingen is het Olivier van Herpt (Nederland, 1989) gelukt: een asymmetrisch object van meer dan een meter hoog, perfect van vorm en geprint uit puur porselein. Van Herpt verhuisde naar een nieuwe studio waar hij zich drie jaar lang terugtrok om materiaal en techniek volledig onder controle te krijgen. Het resultaat: porselein vervaardigd zoals nooit tevoren. In Kunstmuseum Den Haag zijn alle pogingen – en natuurlijk het eindresultaat – voor het eerst te zien.

t/m 17 september
Kunstmuseum Den Haag
Stadhouderslaan 41
2517 HV Den Haag
Open: dinsdag t/m zondag 10 - 17

lees
meer

Roswitha Winde-Pauls

Volgens Roswitha biedt wit porselein een neutrale basis waarop ze met licht en schaduw op verschillend gestructureerde oppervlakken kan spelen. Dunne lijnen van licht of gezwart zilver geven sprankelende tekeningen.

Het fijne wit van porselein is ook een perfecte ondergrond voor celadonglazuren. Het maakt de nuances van verschillend gekleurde glazuren of glazuurlagen zichtbaar. Het versterkt de helderheid van celadon. Dunne craquelé lijnen zijn perfect te zien.

Met het fijne, witte porselein concentreert Roswitha zich op eenvoud: zowel de ontwerpen, lijnen en vormen, als structuren. Alle stukken zijn gedraaid en worden in een gasoven op 1300 °C gestookt.

tot 23 september
Galerie Theemaas
Karel Doormanstraat 469
3012 GH Rotterdam
Open: dinsdag t/m zaterdag 9 - 17.30
zondag 12 - 17

lees
meer

KleiPers

Sober Poetry

Mieke Everaet en Peter De Cleyn laten in deze tentoonstelling hun poëtische werken zien. De Cleyn creëert kleine, melancholische, keramische sculpturen in vrije associatie met de luit – zijn favoriete instrument – en zijn muziek.

Mieke Everaet vormt kommen: sterk, in een ingetogen schoonheid van sobere kleuren in de tinten wit, grijs en beige. Ze balanceren op een kleine en onopvallende basis, waardoor ze bijna mysterieus lijken te zweven.

9 september t/m 14 oktober
Valcke Art Gallery
Bernard Spaelaan 14
9000 Gent (België)
Open: vrijdag en zaterdag 14 - 18

lees
meer

Echoes of Jingdezhen

In 2019 organiseerde Ellen Rijsdorp en Anna Ruiter een excursie voor keramisten naar de porseleinstad Jingdezhen. Vijftien keramisten werden tien dagen lang ondergedompeld in het Chinese porselein: cursussen zoals blauw-wit schilderen, pottenbakken (en droog afdraaien), kerven, stoken in een minigama en glazuren met het heuse Chinese celadon. Ook werden er elke dag uitjes georganiseerd naar onder andere prachtige musea, een studentenmarkt, verschillende fabrieken, de *Ghost Market*, winkels en studio's van bekende keramisten.

Tijdens de expositie tonen de meeste keramisten hun in Jingdezhen gekerfde vaas en blauw-wit geschilderde borden. Daarnaast zullen een aantal van deze keramisten ook een paar eigen werkstukken laten zien, waarin je mogelijk de sporen van de lessen uit Jingdezhen terugziet.

1 september t/m 31 oktober
Silex Totaal Service
De Meerheuvel 21
5221 EA 's-Hertogenbosch
Open: maandag t/m vrijdag 9 - 17
zaterdag 10 - 16

lees
meer

KleiPers

Nigel Lambert

Sinds zijn studententijd in Cornwall is Lambert al geïnteresseerd in aardewerk. 'Dat gaat van het majestueuze, gedraaide slibwerk van Thomas Toft tot de zachte warmte van Zuid-Europees kookgerei. Hoewel geworteld in Engelse tradities, geloof ik in het maken van potten voor het dagelijks leven. Het werk van abstracte schilders, met name Roger Hilton, Terry Frost, Patrick Heron en andere kunstenaars uit Cornwall heeft mijn decoraties beïnvloed. Ik benader mijn werk niet als schilder, maar als pottenbakker.

24 september t/m 4 november

Galerie Theemaas

Karel Doormanstraat 469

3012 GH Rotterdam

Open: dinsdag t/m zaterdag 9 - 17.30

zondag 12 - 17

lees
meer

Lucien Petit

In het gezelschap van architecten koestert hij een onwrikbare ambitie om structuren op te bouwen, waarbij hij ziekenhuisvormen die uit de diepten van de aarde opduiken tot leven wekt. Zijn creaties stijgen op met een diepe afwezigheid van vooropgezet doel. Ze staan fier overeind, hoe nederig ze ook lijken. Door dit te doen, omsluiten deze vormen een essentie, een heilighoudom waar ideeën hun toevlucht zoeken. Net als een tempel fungeert elk werk als een tastbare vergaarbak om dat wat niet is te bevatten.

14 t/m 29 september

Modern Shapes Gallery

Museumstraat 29

2000 Antwerpen (België)

Open: donderdag t/m zaterdag 13 - 18

lees
meer

KleiPers mini

Jacqueline Cuppers

Silex Galerie
De Meerheuvel 21, 5221 EA 's-Hertogenbosch
t/m 26 augustus

O.a. Natasja Alers

Go Mulan Gallery, Van Ostadestraat 43A
1072 SN Amsterdam
t/m 10 september

O.a. Jolanda van de Grint

Galerie Huis ter Heide, Norgervaart 10a
9336 TE Huis ter Heide
t/m 27 augustus

Euregio keramiekmarkt Raeren

Burgstraße 103
4730 Raeren (BE)
9 en 10 september

Johan Tahon

Vincent van GoghHuis
Markt 27-27, 4881 CN Zundert
t/m 27 augustus

Keramisto

Festivalterrein bij de Mookerplas
Milsbeek
16 en 17 september

Martin McWilliam

Forms in Space, Keramion
Bonnstraße 12, 50226 Frechen (DE)
t/m 27 augustus

Olivier van Herpt

Porcelain Blues, Kunstmuseum Den Haag
Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag
t/m 17 september

Thérèse Lebrun

Les Anciens Abattoirs de Mons, Galerie BeCraft
17/02, Rue de la Trouille, 7000 Mons (BE)
t/m 27 augustus

Roswitha Winde-Pauls

Theemaas
Karel Doormanstraat 469, 3012 GH Rotterdam
tot 23 september

Open Stal - De Reis

Kunstroute
Oldeberkoop
t/m 27 augustus

SKNN Expositie

Hannie Mein Keramiekgalerij, Home Center
Frisaxstraat 12, 8471 ZW Wolvega
t/m 28 september

O.a. Maria van 't Hullenaar

't Reghthuys, Reghthuysplein 1
2421 BE Nieuwkoop
t/m 27 augustus

Tijdcollages - Witte Olifanten IX

Streekhistorisch Centrum
Ceresstraat 2, 9502 EA Stadskanaal
t/m 28 september

O.a. Roos Kaandorp

Lioba Klooster, Herenweg 85
1935 AH Egmond-Binnen
t/m 27 augustus

Musica Solidus

Galerie De Roos van Tudor
Eewal 47/49, 8911 GR Leeuwarden
t/m 30 september

Koos Buster

Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen
Kasteellaan 8, 5932 AG Tegelen
t/m 10 september

Edith van Eijden-Calis

De kleine toonzaal
Voorbaan 25, 1271 RR Huizen
4 t/m 30 september

O.a. Teja van Hoften

VierVaart
Barendijk 5, 4503 GT Groede
t/m 10 september

Autobiologie - Teja van Hoften

Jeroen Bosch Ziekenhuis, Henri Dunantstraat 1
5223 GZ 's-Hertogenbosch
t/m 1 oktober

KleiPers mini

StoryTiles

Nederlands Tegelmuseum
Eikenzoom 12, 6731 BH Otterlo
t/m 1 oktober

Indian Summer

Galerij Adrienne D, Rekkemsestraat 145
8510 Marke (BE)
30 september t/m 22 oktober

Nesrin During

Marspoort Galerie
Marspoortstraat 9A, 7201 JA Zutphen
t/m 5 oktober

Handle with Care

Keramiekmuseum Princessehof
Grote Kerkstraat 9, 8911 DZ Leeuwarden
t/m 29 oktober

Paul-Robin Sjöström

Galerie Terra Delft
Nieuwstraat 7, 2611 HK Delft
2 september t/m 7 oktober

Keeley Haftner

Keramiekmuseum Princessehof
Grote Kerkstraat 9, 8911 DZ Leeuwarden
t/m 29 oktober

Botanica

Anna@KV2
Korte Vijverberg 2, 2513 AB Den Haag
28 september t/m 8 oktober

Frans Franciscus

Museum W
Meikoel 2, 6001 EE Weert
t/m 29 oktober

voorBEELDEN IX

Galerie Hazart
Pimpelmees 3, 3766 AX Soest
t/m 14 oktober

Bezielde schoonheid

Nederlands Tegelmuseum
Eikenzoom 12, 6731 BH Otterlo
t/m 29 oktober

Sober Poetry

Valcke Art Gallery, Bernard Spaelaan 14
9000 Gent (BE)
9 september t/m 14 oktober

Verdwaald in Delft

Kunstmuseum Den Haag
Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag
t/m 29 oktober

Porzellan Manufaktur Nymphenburg

Groninger Museum
Museumeiland 1, 9711 ME Groningen
t/m 15 oktober

Wouter Dam

Kunstmuseum Den Haag
Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag
t/m 29 oktober

O.a. Rian Peepkorn

Natuurboerderij De Brinkhorst
Wageningseberg 43, 3825 Amersfoort Vathorst
t/m 15 oktober

Int. Glas- en Keramiek Biënnale Haacht

GC Den Breughel, Wespelaarsesteenweg 85
3150 Haacht (BE), 21 t/m 29 oktober

O.a. Gina Bilyam

Kunstwerk in de Stellingen
Hoofdstraat Oost 34a, 8391 AW Noordwolde
t/m 15 oktober

De schaduwzijde van de Goudse pijp

Museum Gouda
Achter de Kerk 14, 2801 JX Gouda
t/m 31 oktober

Insect!

Museum Gouda
Achter de Kerk 14, 2801 JX Gouda
t/m 22 oktober

Nigel Lambert

Theemaas
Karel Doormanstraat 469, 3012 GH Rotterdam
24 september tot 4 november

KleiPers mini

Kunstkamer Delft

Galerie Terra Delft, OD 210
Nieuwstraat 7, 2611 HK Delft
3 en 4 november

Nick Ervinck

NQ Gallery
Mechelsesteenweg 11, 2018 Antwerpen (BE)
8 september t/m 12 november

Daphne Corregan

Galerie Terra Delft
Nieuwstraat 7, 2611 HK Delft
14 oktober t/m 17 november

Marie-Therese Mentink

De kleine toonzaal
Voorbaan 25, 1271 RR Huizen
30 oktober t/m 25 november

Inez Melessen

Galerie De Kapberg
Slotweg 17, 1934 CM Egmond aan de Hoef
17 november t/m 17 december

Lei Hannen

De kleine toonzaal
Voorbaan 25, 1271 RR Huizen
27 november t/m 24 december

Silvertant & Davies

Galerie Terra Delft
Nieuwstraat 7, 2611 HK Delft
24 november t/m 29 december

Sigrid Calon

Designmuseum Den Bosch
De Mortel 4, 5211 HV Den Bosch
t/m 31 december

Het Archief

Overzicht van het werk van Piet Stockmans
Studio Pieter Stockmans, C-mine 100 bus 2
3600 Genk-Winterslag (BE), t/m eind 2023

Julie Decubber

Keramis, 1 Place des Fours-Bouteilles
7100 La Louvière (BE)
9 september t/m 14 januari 2024

Anne Wenzel - Blanche

Stedelijk museum Schiedam
Hoogstraat 112, 3111 HL Schiedam
t/m 14 januari 2024

Bouwen met klei

Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen
Kasteellaan 8, 5932 AG Tegelen
15 september t/m 21 januari 2024

Marijke van Vlaardingen

De kleine toonzaal
Voorbaan 25, 1271 RR Huizen
27 november t/m 24 januari 2024

Porseleinkoorts

Keramiekmuseum Princessehof
Grote Kerkstraat 9, 8911 DZ Leeuwarden
14 oktober t/m 1 september 2024

Carrousel

Paard en ruiter in de kunst, Museum Frank Steyaert, Tinnenpotstraat 16, 9000 Gent (BE)
t/m 31 december 2024

Anne Marie van Sprang

Museum Beelden aan Zee
Harteveltstraat 1, 2586 EL Den Haag
Voorlopig doorlopend

2023 Netherlands-Korea Invitational Ceramic Exhibition

Online
Voorlopig doorlopend

Klik hier voor nog meer informatie Uw evenement ook in KleiPers?

Stuur tekst, hoge resolutie foto van een keramisch werk, gegevens over plaats/tijd naar **de kleine K**. Klik **hier** om te mailen. Stuur voor de 15e van de voorafgaande maand uw informatie. Publicatie is in principe op de laatste vrijdag van de maand.

Blijf met de kleine K?
Word vriend!

De inspiratie website:
de blik op de wereld van de keramiek

en... actueel nieuws op de
Facebookpagina

Leesvoer nodig in deze enerverende tijden?

Colofon

De kleine K

Dit onafhankelijke digitale keramiekmagazine biedt inspiratie en knowhow over keramiek. Voor amateurs en professionals. Onafhankelijk, met informatie waar u wat mee kunt.

Uitgever

Stichting k+K
deKleineK.nl

Publicatie

De kleine K verschijnt in principe op de laatste vrijdag van elke maand. Het aantal pagina's is variabel. Niet meer dan een derde van het aantal pagina's is gewijd aan advertenties.

Abonnementen

kunnen alleen online afgesloten worden. Aanmelden kan [hier](#). Wijzigen en opzeggen kan via de link in de mail die bij aanmelding werd toegestuurd; u vindt de link ook in de mail die elke maand het verschijnen van een nieuw nummer aankondigt. Abonnementen lopen van het eerste nummer na aanmelding tot en met het laatste nummer voor opzegging. Een aantal oudere nummers kan gratis van de website gedownload worden.

Prijs

Dit magazine is gratis. Advertenties en donaties houden het zo.

Adverteren

De tarieven zijn aantrekkelijk. U vindt op de [tarievenkaart](#) ook informatie over aanlever-specificaties, kortingen en dergelijke. Verdere informatie kunt u [aanvragen](#). Door te adverteren, sponsort u *de kleine K* en werkt u mee aan continuïteit.

Geïnspireerd?

Investeer in verrijking van de keramiekwereld en houd *de kleine K* gratis. Dat kan door [vriend](#) te worden, te doneren of te adverteren. Elke donatie is welkom. Maak een bedrag over naar IBAN NL68INGB0007343733 t.n.v. Stichting k+K.

Inhoud

Samenstelling, grafische vormgeving en auteursteksten (tenzij anders aangegeven): Mels Boom. Fotoverantwoording: als door kunstenaars aangeleverd. Aan deze uitgave droegen bij: Elisabeth Eyl, Elvira Groenewoud, Sander Hendriks, Eva Hild, Nuokan Huang, Lena Takamori en Patricia Volk.

Kopij

Werk mee aan een volgende uitgave! Kopij kan alleen in digitale vorm aangeleverd worden. Beeldmateriaal moet van voldoende resolutie zijn (minstens 1500 x 2500 pixels, niet uitgesneden, niet gecomprimeerd) en vrij van rechten. De inzender van tekst en beeldmateriaal vrijwaart de uitgever voor aanspraken van derden. Teksten en afbeeldingen kunnen bewerkt worden.

Het maken van keramiek is niet altijd zonder risico's; goede voorbereiding en kennis terzake zijn noodzakelijk. De informatie in deze uitgave is met zorg samengesteld, maar de samenstellers kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor de juistheid ervan.

© Alle rechten voorbehouden. Teksten en afbeeldingen in deze uitgave zijn beschermd tegen kopiëren. Het opheffen van deze bescherming of het anderszins kopiëren is niet toegestaan. Kopiëren en printen voor eigen gebruik mogen wel. Het merk 'de kleine K' is wettelijk beschermd.

[inspiratie website](#) | [contact](#) | [gratis abonnement](#)

[Koop](#) onze boeken
[Download](#) verschenen nummers

Bezoek de [Facebookpagina](#)
voor actueel nieuws, vragen en opmerkingen

